

Infokaart Minor Omgaan met diversiteit binnen het VO

In deze infokaart wordt in het kort de belangrijkste zaken met betrekking tot de Minor Omgaan met diversiteit binnen het voortgezet onderwijs omschreven. Er wordt kort ingegaan op de inhoud van de minor én de wijze/omvang van begeleiding die gevraagd wordt. Deze minor maakt onderdeel uit van de Lerarenopleiding Gezondheidszorg & Welzijn aan de Hogeschool van Arnhem Nijmegen (HAN).

Lengte	+/- 20 weken (één semester)
Periode	1 september tot 31 januari
Dagen	<ul style="list-style-type: none"> - De deeltijdstudent is minimaal 6-8 uur per week actief op de leerwerkplek. - De voltijdstudent mag het aantal uren uitbreiden naar 2 à 3 volledige stagedagen. - De specifieke dagen zijn in overleg met de leerwerkplek. Op donderdag vindt het onderwijs op de HAN plaats.
Doel	Zie onderstaande leeruitkomsten/toetsproducten. Het overkoepelende doel is dat een student handvaten krijgt hoe om te gaan met diversiteit (in de breedste zin van het woord) binnen het VO.
Type	Begeleid.
Begeleiding(stijd)	<p>Het is wenselijk wanneer een student begeleid wordt door een tweedegraads bevoegd docent die zelf mentor is. Dit in verband met de leeruitkomsten/toetsproducten die de student moet maken. Vaak zijn dit namelijk taken die toebedeeld zijn aan een mentor. Hij/zij kent de leerlingen immers heel goed en voert mogelijk (LOB)gesprekken met hen.</p> <p>Wat houdt de begeleiding in grote lijnen in:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het observeren van lesactiviteiten; - Het geven van feedback/feedforward op lesactiviteiten; - Het geven van feedback/feedforward op leeruitkomsten/toetsproducten; - De student voorzien van de noodzakelijke informatie, bv. inzicht in leerlingdossiers. <p>Naast het observeren/bijwonen van lesactiviteiten wordt er voor de begeleiding 1,5 uur per dag gerekend.</p>
Feedback	<p>Per leeruitkomst (zie volledige beschrijving op volgende pagina):</p> <ul style="list-style-type: none"> -MV1.1: feedback op groepsoverzicht en de wijze van differentiëren tijdens de lessen (niet aan de hand van een feedbackformulier); -MV1.2: invullen van feedbackformulier gericht op burgerschapsvormingsactiviteit; -MV2.1: observeren/terugluisteren van 4 LOB gesprekken en op basis hiervan 4 feedbackformulieren invullen + het voeren van een reflectiegesprek met de student.

Omschrijving minor KiesopMaat gericht aan de studenten

“Als leraar in het Voortgezet Onderwijs geef je les in een bepaald vakgebied, ben je vaak mentor van een groep leerlingen en maak je onderdeel uit van allerlei verschillende werkgroepen/ commissies. Kortom; je hebt een goed gevuld takenpakket dat voldoende uitdagingen biedt.

Tijdens je werk merk je dat de leerlingenpopulatie waaraan je lesgeeft divers is. Door allerlei redenen, bijvoorbeeld door de invoering van Passend Onderwijs, zitten er steeds meer leerlingen met leer- en gedragsproblemen in het reguliere onderwijs en wordt er van jou als leraar verwacht dat jij tegemoet komt aan hun specifieke onderwijsbehoeften. Ook zie je dat er sprake is van diversiteit wat betreft culturele achtergrond, religie, sociaal-economische status, seksualiteit etc. Deze diversiteit kan inbreuk doen op het veilige leerklimaat binnen én buiten de lessen. Het is jouw taak als leraar om deze veiligheid te waarborgen én de leerlingen voor te bereiden op een ‘diverse’ samenleving. Daarnaast probeer je de leerlingen ook nog zo goed mogelijk voor te bereiden op de volgende stap in hun (school)loopbaan (LOB); bijvoorbeeld een stageplek of vervolgopleiding. Ook wat betreft dit thema zijn er grote verschillen tussen leerlingen zichtbaar. De een weet al vanaf kinds af aan wat hij wil worden, de ander weet het 2 weken voor het eindexamen nog niet.”

Leeruitkomsten/toetsproducten die de student uitvoert op de leerwerkplek

Naast het geven van reguliere lessen en het begeleiden van leerlingen binnen het VO, gaat de student aan de slag met onderstaande leeruitkomsten/toetsproducten. De minor bestaat uit 4 leeruitkomsten/toetsproducten en deze worden binnen de minor ingeleverd en beoordeeld. De studenten moet deze leeruitkomsten/toetsproducten met een voldoende/voldaan afronden.

Leeruitkomst 1.1 Afstemmen op leer- en gedragsproblemen

De student maakt een groepsoverzicht van de groep leerlingen die hij in kader van stage-/werkactiviteiten veelvuldig en regelmatig ziet. Hij geeft een aantal lessen aan deze groep leerlingen waarin hij afstemt op de informatie uit het groepsoverzicht en tegemoet komt aan de verschillende onderwijsbehoeften van leerlingen. Hierbij maakt hij gebruik van de methodiek ‘Handelingsgericht werken’.

Als basis voor het groepsoverzicht analyseert de student de beginsituatie (belemmerende en stimulerende factoren) van de individuele leerlingen, hiervoor gebruikt hij bv. de handelingsplannen en andere informatie die al aanwezig zijn op school. Op basis van de verzamelde leerling-kenmerken, beschrijft de student de onderwijsbehoeften van de gehele groep en elke individuele leerling. In de lessenreeks die hij geeft, laat hij zien dat hij rekening houdt met de onderwijsbehoeften van de groep in z'n geheel. De student kiest ook op basis van het groepsoverzicht twee leer- en/of gedragsstoornissen uit (bv. dyslexie, dyscalculie, autismespectrum stoornis, ADHD, ADD, ODD) en laat zien hoe hij in zijn lessen tegemoet komt aan de onderwijsbehoeften van de leerlingen die gediagnosticeerd zijn met deze stoornis, zodat zij hun doelen kunnen behalen. Hij onderbouwt zijn handelen met theoretische bronnen. Hij evalueert zijn aanpak en vraagt hierbij om feedback.

Leeruitkomst 1.2 Burgerschapsvorming

De student is nieuwsgierig en onderzoekend hoe diversiteitsaspecten zich manifesteren in de samenleving en in de schoolcontext. De student bespreekt een controversieel thema in de groep welke aansluit bij diversiteitsaspecten, bv., multiculturalisme, homoseksualiteit, geslacht, pesten, etc. De student bespreekt het thema zodanig dat het een beroep doet op het kritisch denken van de leerlingen zoals door SLO is beschreven: 'een leerling is een kritisch denker als hij uit gewoonte nieuwsgierig is, goed geïnformeerd wil zijn en informatie wilt ontvangen, een open houding heeft, flexibel is en zich bewust is van mogelijke persoonlijke vooroordelen. Een kritisch denker is eveneens zorgvuldig bij het nemen van beslissingen, bereid om deze te heroverwegen en ordelijk in complexe zaken.'

De student leidt de activiteit waarin de leerlingen hun mening mogen laten horen met betrekking tot een controversieel thema. Tijdens de activiteit begeleidt de student de leerlingen bij het ontwikkelen van het kritisch denken. De student zorgt ervoor dat alle leerlingen iets kunnen zeggen als ze dat graag willen en dat dit op een nette en respectvolle manier gebeurt. Hij geeft het goede voorbeeld. Ook zorgt de student ervoor dat leerlingen naar elkaar luisteren en de mogelijkheid krijgen om op elkaars meningen te reageren. Wanneer noodzakelijk grijpt hij in om iets of iemand te verduidelijken, bij te staan, te corrigeren etc. De activiteit moet ertoe leiden dat verschillende invalshoeken van het controversiële thema belicht worden en dat leerlingen mogelijk elkaars mening gaan begrijpen, ze hoeven het niet eens met elkaar te worden. Ten slotte evalueert hij de activiteit met de leerlingen en reflecteert hij op het verloop van de activiteit en zijn eigen handelen.

Leeruitkomst 2.1 Begeleiden van leerlingen bij hun loopbaan

De student voert bij twee leerlingen twee of meer opeenvolgende loopbaanreflectiegesprekken in kader van LOB. Hij ondersteunt hen hier bij loopbaanvragen en begeleidt de leerlingen bij het ontwikkelen van een goed zelfbeeld, beroepsbeeld, opleidingsbeeld, een positieve beroepshouding, een arbeidsidentiteit en de benodigde loopbaancompetenties. De student vraagt naar de ervaringen en emoties die de leerling tegenkomt op zijn leerweg en reageert hier gepast op. Hij maakt géén keuzes voor de leerling, maar voert met de leerling een coachend gesprek over ervaringen en mogelijke keuzes, zodat de leerling de juiste beslissing kan nemen. In een loopbaanreflectiegesprek komen één of meer loopbaancompetenties aan de orde zoals bijvoorbeeld door Marinka Kuijpers is uitgewerkt. In het loopbaanreflectiegesprek wordt teruggekeken op een concrete ervaring en vooruitgekeken naar een volgende ervaring/keuze.

Leeruitkomst 3.1 Profileren als leraar in het VO

De student voert een gesprek met collega's uit het werkveld over zijn ontwikkeling en profiel als VO docent. In dit gesprek legt de student uit hoe hij zich heeft georiënteerd en bekwaamd in de diverse rollen als leraar. Hij geeft aan wat zijn sterke en minder sterke kanten hierin zijn en verduidelijkt hoe hij hier in de praktijk mee omgaat. De student laat zien dat hij goed op de hoogte is van actuele trends en ontwikkelingen in zijn werkveld en weet deze te vertalen naar zijn eigen beroepspraktijk. Ook laat hij zien dat hij een persoonlijke visie heeft op het werken als VO docent en beschrijft hij wat dat van hem als (start)bekwaam professional vraagt. Hij trekt conclusies over waar hij staat in zijn ontwikkeling en wat hij nog te ontwikkelen heeft in de toekomst.

Vragen?

Heeft u vragen dan kunt u contact opnemen met Anoeska van den Wildenberg (Minorcoördinator).

anoeska.vandenwildenberg@han.nl

06-55291332